

Kevät 2016

BA304F: Finnish. Practical language
course B6

Ulkonäkö, luonne ja terveys

Kuvailusanoja: ulkonäkö

Yleisvaikutelma

Hän/se on...

kaunis, nätti
komea
söpö
hyvännäköinen
kivannäköinen
tyylikäs
persoonallisen näköinen
tavallisen näköinen

Vartalo

Hän/se on...

pitkä ↔ lyhyt
hoikka ↔ pyöreä,
pullea (*lihava)
urheilullinen, sporttinen
lihaksikas

Hiukset ja kasvot

Hänellä/sillä on...

pitkät ↔ lyhyet hiukset
tummat ↔ vaaleat, ruskeat,
punaiset hiukset
kiharat ↔ suorat hiukset
raitoja
otsatukka, polkkatukka
parta, viikset
siniset/ruskeat/vihreät silmät
silmälasit
tumma ↔ vaalea iho
huono iho, finnejä/näppylöitä
lävistys, nenäkoru, kulmakoru
Hän/se on kalju.

_____ ↔ kapea
_____ ↔ pieni
kamala ↔ _____

kova ↔ _____
musta ↔ _____

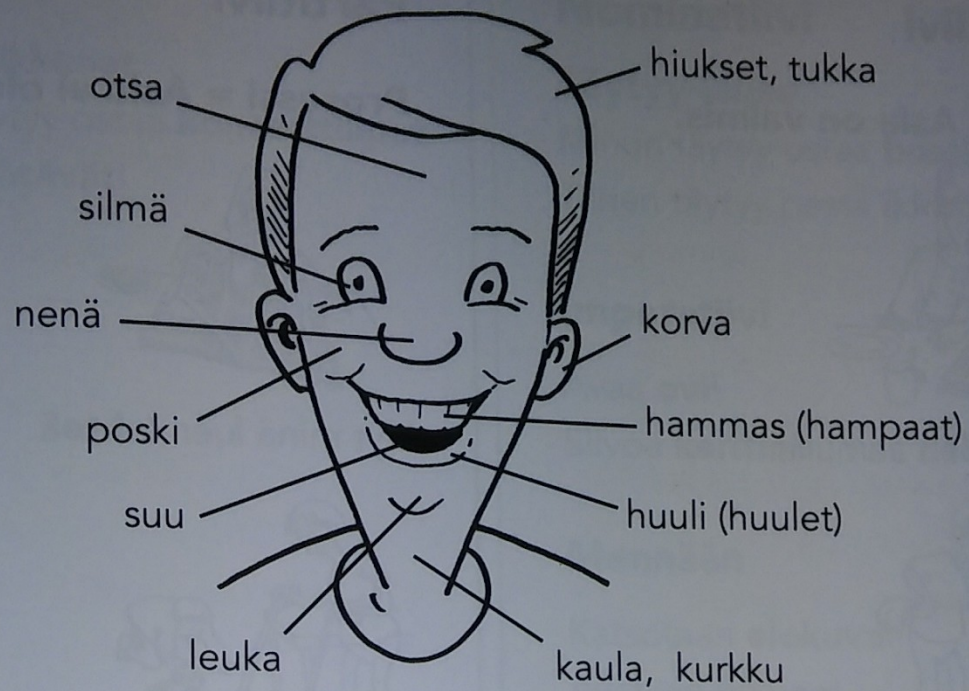
Muistatko näiden adjektiivien vastakohtat? Kirjoita ne alle.

_____ ↔ kallis
_____ ↔ kuuma
kiinnostava ↔ _____
sairas ↔ _____
_____ ↔ ruma

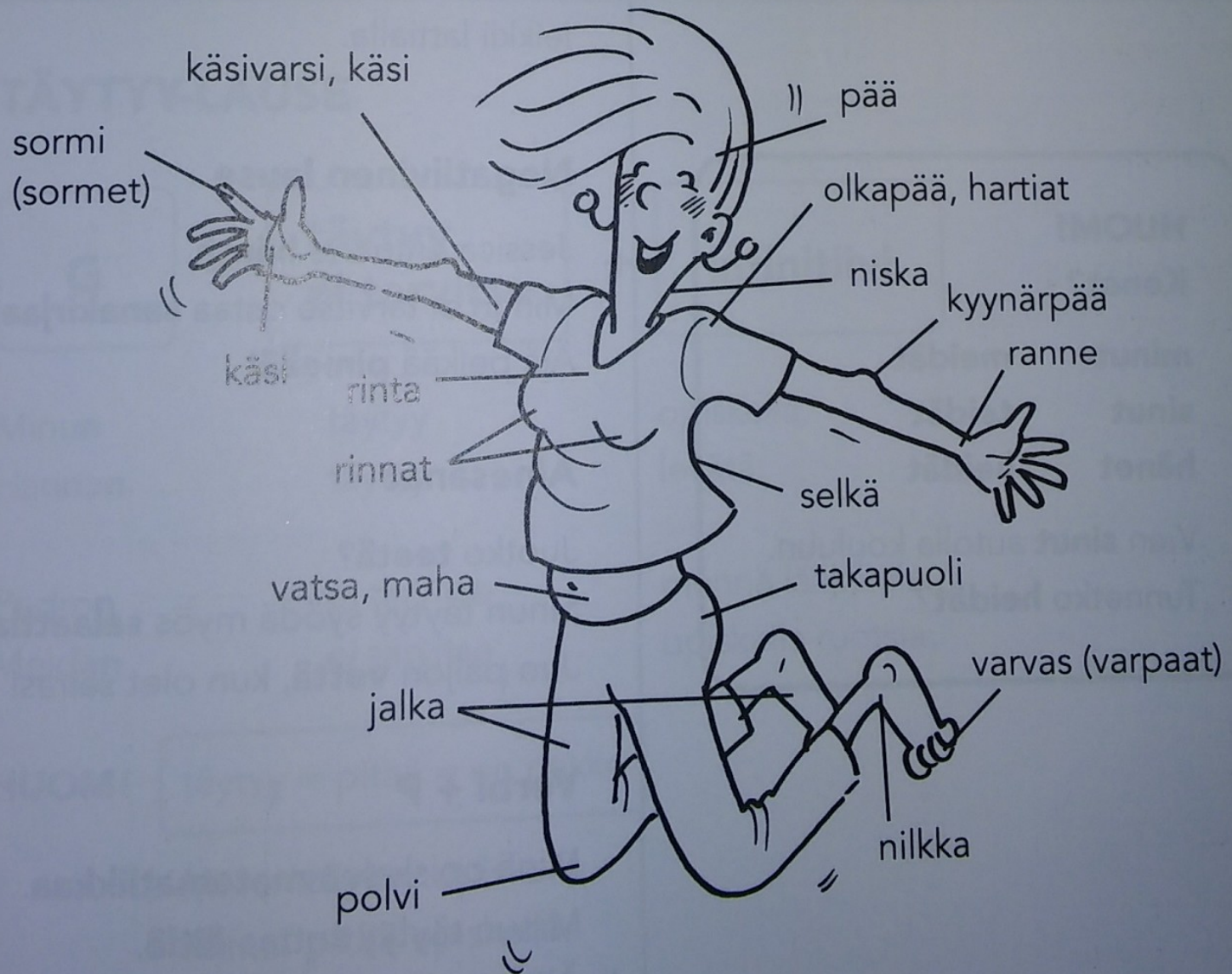
pitkä ↔ _____
_____ ↔ uusi
puhdas ↔ _____
märkä ↔ _____
_____ ↔ vaikea

Ruumiinosat

Kasvot

Vartalo

Vaatteet

t-paita

paita

villapusero

takki

housut

farkut

hame

mekko

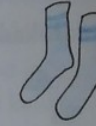
puku

uimapuku

uimahousut

sukat

shortsit

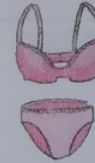
kengät

saappaat

lenkkarit
= lenkkitosut

alusvaatteet
- rintaliivit
- alushousut

alusvaatteet
- aluspaita
- alushousut
= kalsarit

huivi

pipo

käsineet

solmio

sateenvarjo

vyö

Mitä sinulla on päällä?

Minulla on päällä farkut, raidallinen villapaita, ruskeat kengät ja päässä ruudullinen pipo.

Kuvailu

Kuuntele neljä ulkonäön kuvailua.

Kuvaus A (Liisa)

Hän on sporttinen ja hoikka. Hänellä on punaruskeat pitkät hiukset ja yleensä hän pitää niitä ponnarilla. Parhaiten hän viihtyy verkkareissa ja lenkkareissa.

Kuvaus B (Taavi)

Hän on pitkä ja hoikka runopoikatyypin runopöytä. Hänellä on kiharat hiukset ja silmälasit. Yleensä hän käyttää persoonallisen näköisiä ja aika värikkäitä vaatteita.

Kuvaus C (Sakari)

Hän on aika lyhyt, pullea ja kalju. Hänellä on viikset ja parta. Yleensä hän käyttää pukuja mutta tänään hänellä on uimahousut.

Kuvaus D (Selma)

Hänellä on vaaleanruskea polkkatukka, suuret silmät ja nenälävistys. Tänään hänellä päällään sininen T-paita.

HEL
LOOKS

Sairaus ja terveys

Sairaus ja terveys

Minulla on...

flunssa
yskä
nuha
kuumetta
pää kipeä
päänsärky
kurkku kipeä
selkä kipeä
vatsa kipeä
huono olo

korvatulehdus
keuhkoputkentulehdus
silmtulehdus
vesirokko
vatsatauti
allergia
haava

Minä olen vilustunut.

Minä olen sairas.

Minä olen terve.

terveyskeskus

sairaala

neuvola

lääkäri

sairaanhoitaja

terveydenhoitaja

kätilö

potilas

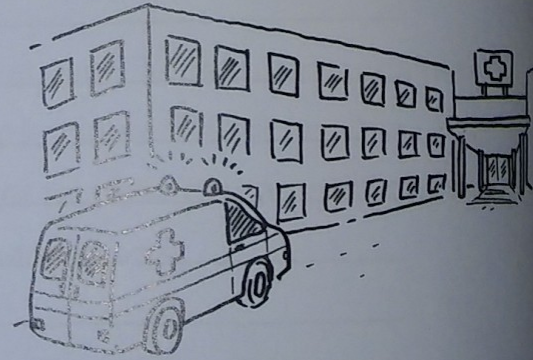
ajanvaraus

varata (4) aika

vastaanotto

puhelinaika

päivystys

bakteeri

virus

sairaus = tauti

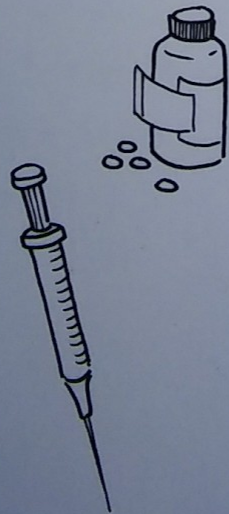
oire

hoito

lääke

rokotus

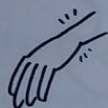
sairausloma

Pikaista paranemista!

DIALOGI 1.

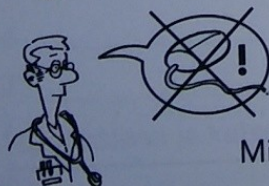
Oletko sinä sairas?
Mikä sinulla on?

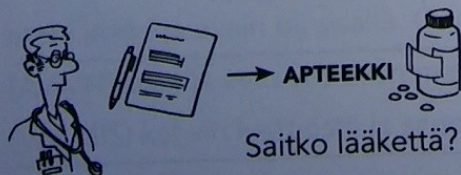
Miksi se on kipeä?
Mitä sinä teit?

Kävitkö lääkärissä?

Mitä lääkäri sanoi?

Saitko lääkettä?

DIALOGI 2.

Oletko sinä sairas?
Mikä sinulla on?

Milloin sairaus alkoi?

Kävitkö lääkärissä?

Mitä lääkäri sanoi?

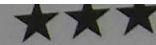

2 PÄIVÄÄ

Voitko mennä töihin?

Perhe ja asuminen

Sukulaisia

Täydennä lauseet oikealla sukulaisuussanalla.

1. Mies ja nainen, jotka ovat naimisissa, ovat _____ ja _____, eli yhdessä he ovat _____.
2. Nainen, jonka lapsi minä olen, on minun _____.
3. Mies, jonka lapsi minä olen, on minun _____.
4. Äiti ja isä ovat yhdessä minun _____.
5. Poika, jolla on sama isä ja äiti kuin minulla, on minun _____.
6. Tyttö, jolla on sama isä ja äiti kuin minulla, on minun _____
eli _____.
7. Saman perheen pojat ja tytöt ovat _____.

Lisää perheenjäseniä...

12. Isän tai äidin isä on _____.
13. Isän tai äidin äiti on _____.
14. Siskojen tai veljien lapset ovat keskenään _____.
15. Isän veli on _____.
16. Äidin veli on _____.
17. Isän tai äidin sisko on _____.
18. Serkkujen lapset ovat keskenään _____.
19. Pojan vaimo on _____ ja tyttären mies on _____.
20. Puolison äiti on _____ ja puolison isä _____.

Luonne: minkälainen joku perheenjäsenesi on?

Luonnesanoja: Millainen sinä olet luonteeltasi?

kiva, mukava
hauska
huumorintajuinen
iloinen, positiivinen
ystävällinen
kiltti
reilu
kohtelias

ahkera ↔ laiska
puheliias ↔ hiljainen
sosiaalinen
viisas, älykäs, fiksu
rohkea ↔ ujo
taiteellinen, musikaalinen
romanttinen

Millainen ihminen?

kohtelias
sosiaalinen
ystävällinen
avulias

epäkohtelias
epäsosiaalinen
epäystävällinen
itsekäs

puheliias
avoin
rehellinen
rento
hauska
mukava
itsevarma / rohkea

hiljainen
sulkeutunut / ujo
epärehellinen
hermostunut / kireä
tylsä / ikävä
ärsyttävä
arka

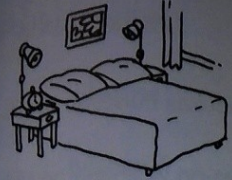

tavallinen
persoonallinen = värikäs

erikoinen
outo = kummallinen

Huoneet:

- keittiö
- makuuhuone
- työhuone
- lastenhuone
- olohuone
- kylpyhuone
- vessa
- eteinen
- vaatehuone
- vierashuone
- parveke
- terassi
- sauna

Talossa:

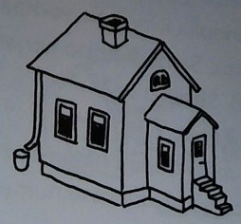
- lattia
- ovi
- katto
- ikkuna
- seinä

- alakerta
- yläkerta
- kellari
- autotalli
- parkkipaikka
- hissi
- rappukäytävä (rappu)
- ensimmäinen kerros
- toinen kerros

Huonekalut:

- tuoli
- nojatuoli
- työtuoli

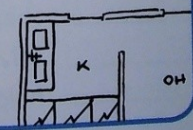

Talot:

- kerrostalo
- rivitalo
- omakotitalo

Asunnot:

- yksiö
- kaksio
- 3 huonetta ja keittiö
- 4 huonetta ja keittiö
- vuokra-asunto
- omistusasunto
- opiskelija-asunto

Kodinkoneet:

- pesukone
- astianpesukone
- jääkaappi

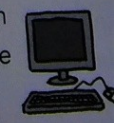
- pöytä
- sohvapöytä
- ruokapöytä
- työpöytä /
- kirjoituspöytä
- yöpöytä
- kaappi
- TV-taso
- sohva
- sänky
- kirjahylly

- matto
- verhot
- taulu
- lamppu
- peili

- suihku
- kylpyamme
- pesuallas

- pakastin
- hella + uuni
- mikroaaltouuni
- kahvinkeitin
- vedenkeitin
- leivänpaahdin
- imuri
- televisio
- kaukosäädin
- DVD-soitin
- CD-soitin
- tietokone

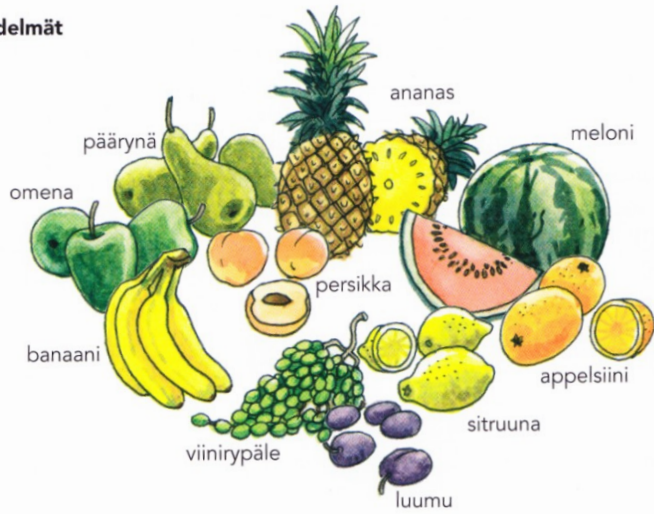
Ruoka

Tunnilla harjoittelimme:

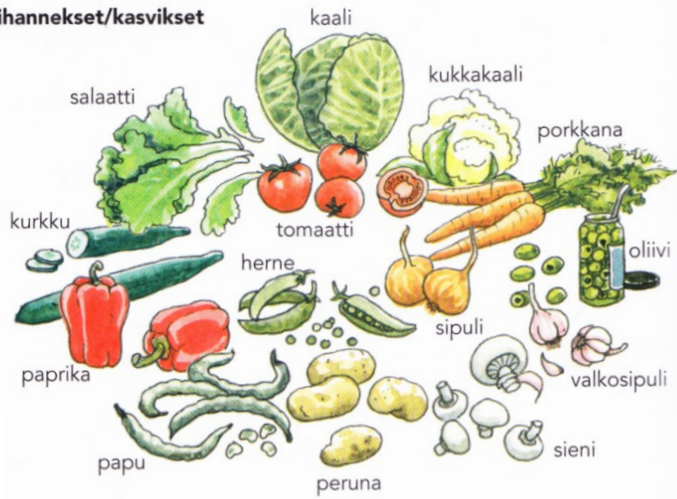
Mieti jotain ruokaa ja kaverisi yrittää arvata kysymyksillä, mitä mietit. Kysymykseen saa vastata joko ”kyllä” tai ”ei”.

Ruoka ja juoma

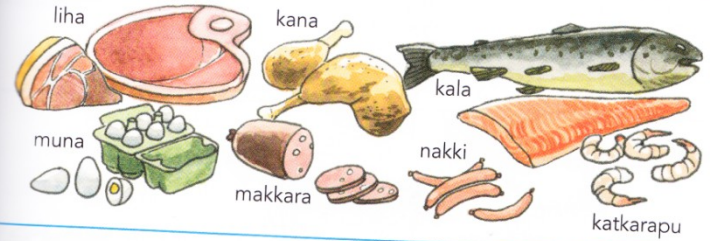
Hedelmät

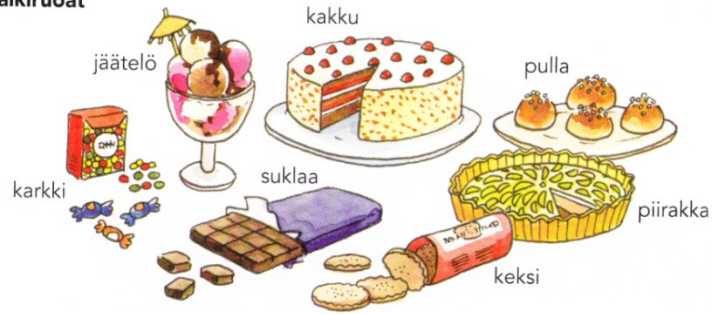
Vihannekset/kasvikset

Marjat

Jälkiruoat

Mausteet

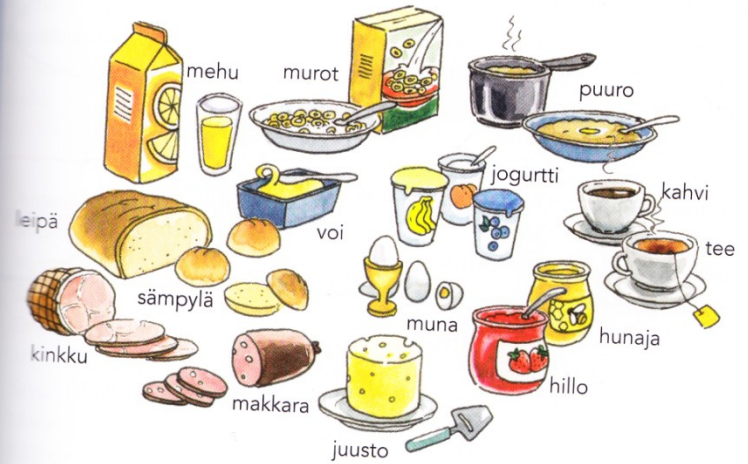
Astiat

Juomat

Aamiainen

Ainesanat partitiivissa

Mikä on ainesana?

- ruoka ja juoma: salaatti, riisi, tee, vesi...
- materiaalit: ilma, metalli, hiekka, puu...
- abstraktit sanat: rakkaus, ystävyys, kauneus, energia...

1. Lauseen loppu: ainesana on partitiivissa

Tämä on kahvia. Tämä on spagettia.
Kupissa on kahvia. Lautasella on spagettia.
Juon kahvia. Me syömmme spagettia.

2. Lauseen alku: ainesana ei partitiivissa

Kahvi on kupissa.
Spagetti on kotoisin Italiasta.

3. Ainesana + on + adjektiivi partitiivissa

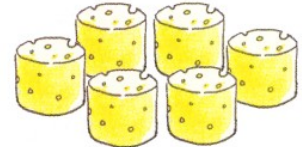
Kahvi on kuumaa.
Spagetti on hyvää.
Rakkaus on kaunista.

HUOM! Kirja on hyvä. (Kirja ei ole ainesana.)

Partitiivin monikko

ja/jä

o, ö, u, y	juusto tyttö kurkku hylly	juustoja tyttöjä kurkkuja hyllyjä
------------	------------------------------------	--

i->i-sanat	tomaatti keksi	tomaatteja keksejä
------------	-------------------	-----------------------

(jos 1. tavussa on a, e tai i)

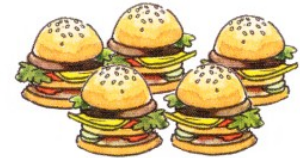
a	pizza kala	pizzoja kaloja
---	---------------	-------------------

ia/iä

a, ä, i	muna leipä pieni	munia leipiä pieniä
---------	------------------------	---------------------------

nen-sanat	herkullise- hampurilaise-	herkullisia hampurilaisia
-----------	------------------------------	------------------------------

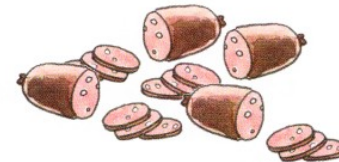
ita/itä

e	herne tuore	herneitä tuoreita
---	----------------	----------------------

2 vokaalia	jää suklaa	jäitä suklaita
------------	---------------	-------------------

ka/kä	mansikka	mansikoita
la/lä	sämpylä	sämpylöitä
na/nä	peruna	perunoita
ra/rä	makkara	makkaroita

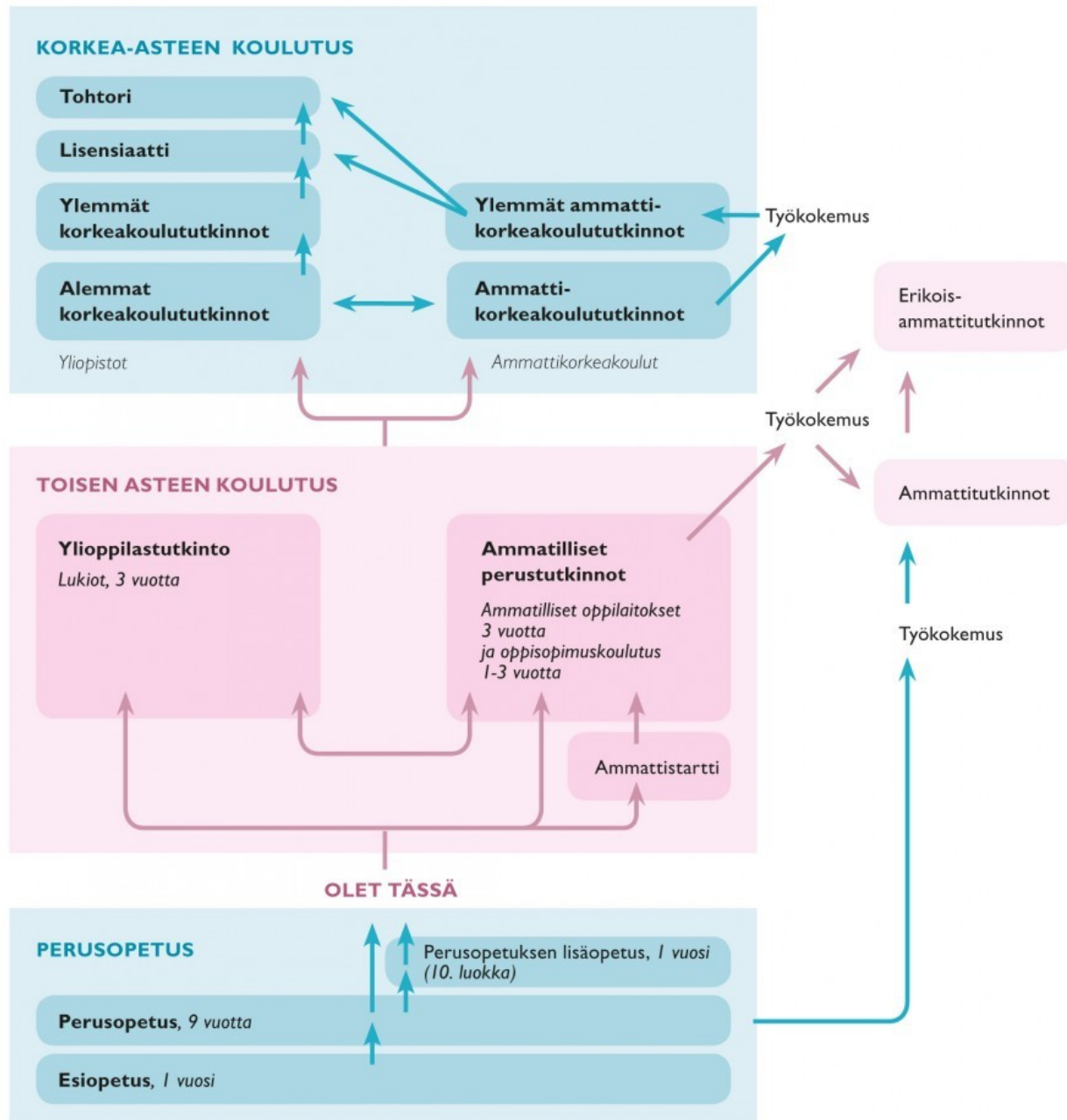

Työelämä

Työhaastattelussa

- Mikä on suurin saavutuksesi?
- Mikä on ollut haastavin tilanteesi työpaikalla?
- Kuvaile itseäsi kolmella adjektiivilla.
- Mitkä ovat heikoimmat puolesi?
- Työskenteletkö mieluummin yksin vai tiimissä?
- Minkälainen on mielestäsi hyvä johtaja? Entä huono?
- Minkälainen on unelmiesi työpaikka?
- Miksi meidän pitäisi palkata sinut?
- Minkälaisia harrastuksia sinulla on?

Vapaa-aika

- Suomessa saunotaan, ulkoillaan, pelataan jalkapalloa, mökkeillään, hiihdetään, uidaan, grillataan, telттаillaan...
- Tshekissä pelataan jääkiekkoa, juodaan olutta, melotaan...
- Slovakiassa patikoidaan/vaelletaan vuorilla

Kaupunkielämä

1. Mikä on kotimaasi suurin kaupunki?

Onko se pienempi, samankokoinen
vai suurempi kuin Helsinki?

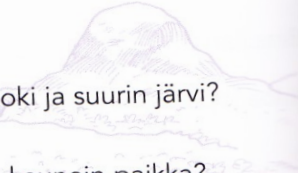

2. Mikä on kotimaasi pisin joki ja suurin järvi?

Entä korkein vuori?

Mikä on sinun mielestäsi kaunein paikka?

Millainen luonto kotimaassasi on?

3. Kerro muutama tärkeä asia maasi historiasta!

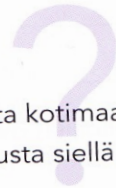

4. Mikä urheilulaji on kotimaassasi suosittu?

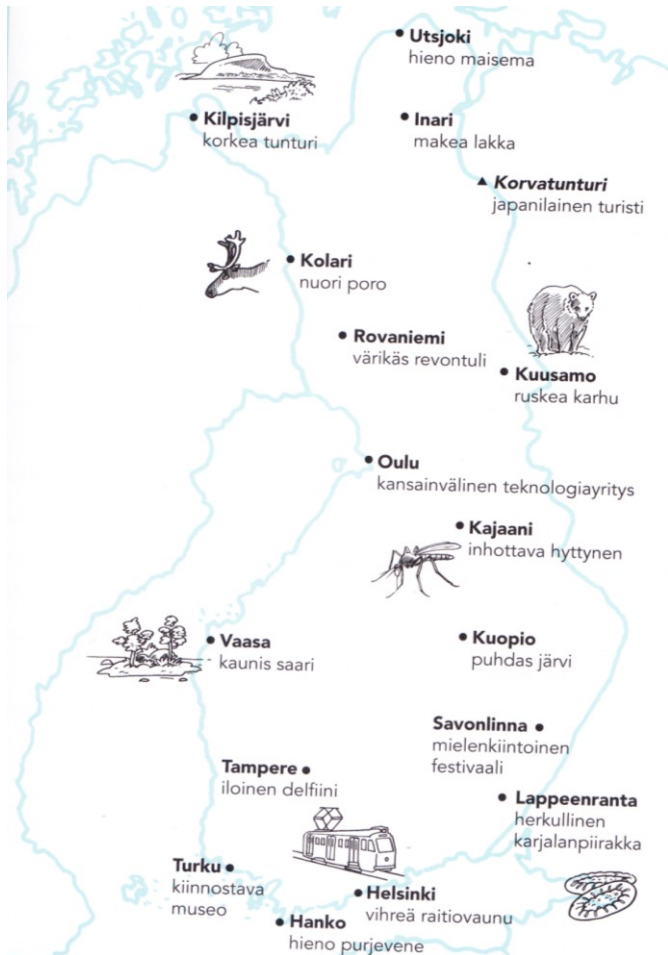

5. Mistä asioista kotimaasi tunnetaan?

Mikä on sinusta siellä parasta?

Monikon partitiivi

- Vihre/i/tä raitiovaunu/j/a
- Hieno/j/a purjeverev/i/tä
- Kiinnostav/i/a museo/i/ta
- Ilois/i/a delfiine/j/ä
- Kauni/i/ta saar/i/a
- Kansainvälis/i/ä teknologiayrityks/i/ä
- Värikkä/i/tä revontul/i/a
- Nuor/i/a poro/j/a
- Korke/i/ta tunture/i/ta

Mistä mikäkin kaupunki on tunnettu?

Mikä kaupunki?
3 vihjettä

Luonto

11. Vietkö vanhat vaatteet kierrätykseen vai heitätkö ne roskeen?

12. Ostatko reilun kaupan banaaneja vai tavallisia banaaneja?

Mene kaksi askelta taaksepäin!

10. Ostatko vaatteita tai tavaroita kirpputorilta?

8. Pesetkö astiat juoksevan veden alla?

9. Jos ajat autoa, onko ajotyylini rauhallinen vai painatko usein kaasua ja jarrua?

7. Kuinka kauan olet yleensä suihkussa?

6. Sammutatko aina valot huoneesta, kun lähdet sieltä pois?

4. Kun käyt suihkussa, suljetko vesihanauksen, kun peset hiuksesi?

5. Kuinka lämmin sisäilma kotonasi on?

3. Jos haet työpaikan kahvilasta kahvia mukaan, otatko kahvin pahvimukiin vai onko sinulla oma muki mukana?

Mene yksi askel eteenpäin!

1. Asut aseman vieressä. Matkustatko töihin junalla vai autolla?

2. Kumpaa pesuainetta ostat: edullista ja epäekologista vai ympäristöystävällistä mutta kallista?

13. Vietkö paristot kierrätykseen?

Mene yksi askel eteenpäin!

15. Sammutatko tietokoneen illalla?

14. Ostatko käytettyjä huonekaluja tai urheiluvälineitä?

16. Otatko puhelimen laturin irti seinästä, kun akku on täynnä?

17. Kuivaatko pyykit kuivausrummussa vai ripustatko ne kuivumaan narulle?

19. Ovatko astianpesukone ja pesukone aina täynnä, kun laitat ne päälle?

18. Matkustatko työmatkat yksin autolla?

20. Heitätkö ruokaa roskiin?

21. Mitä teet tyhjille pulloille?

23. Annatko rahaa ympäristönsuojeluorganisaatioille?

22. Jos matkustaisit Lappiin, menisitkö junalla vai lentokoneella, jos liput maksaisivat yhtä paljon?

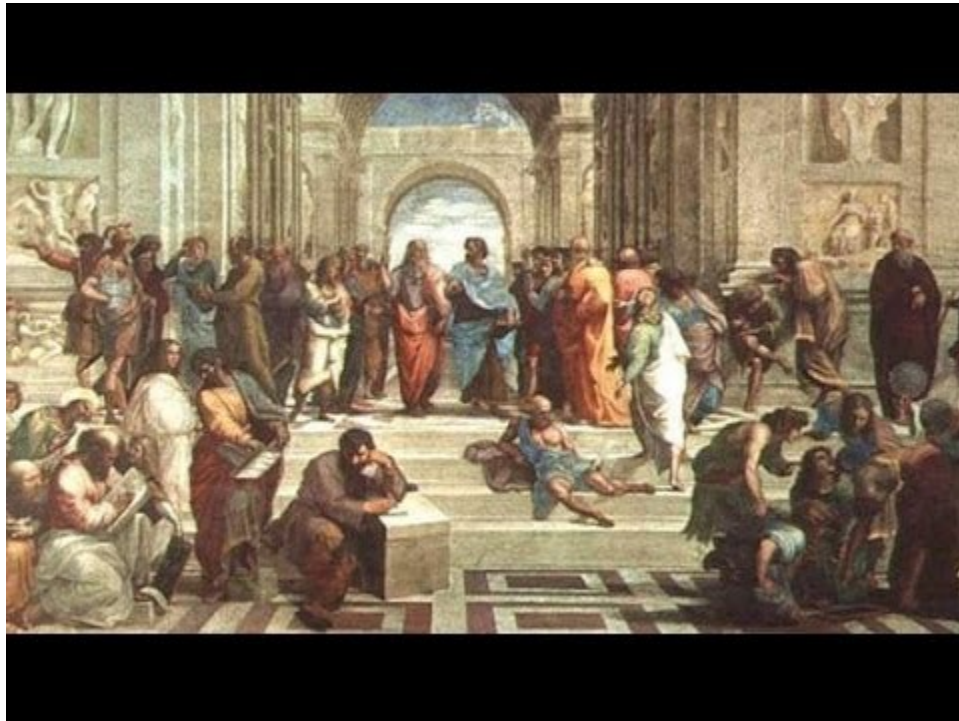
Mene kaksi askelta taaksepäin!

24. Ostatko luomuruokaa?

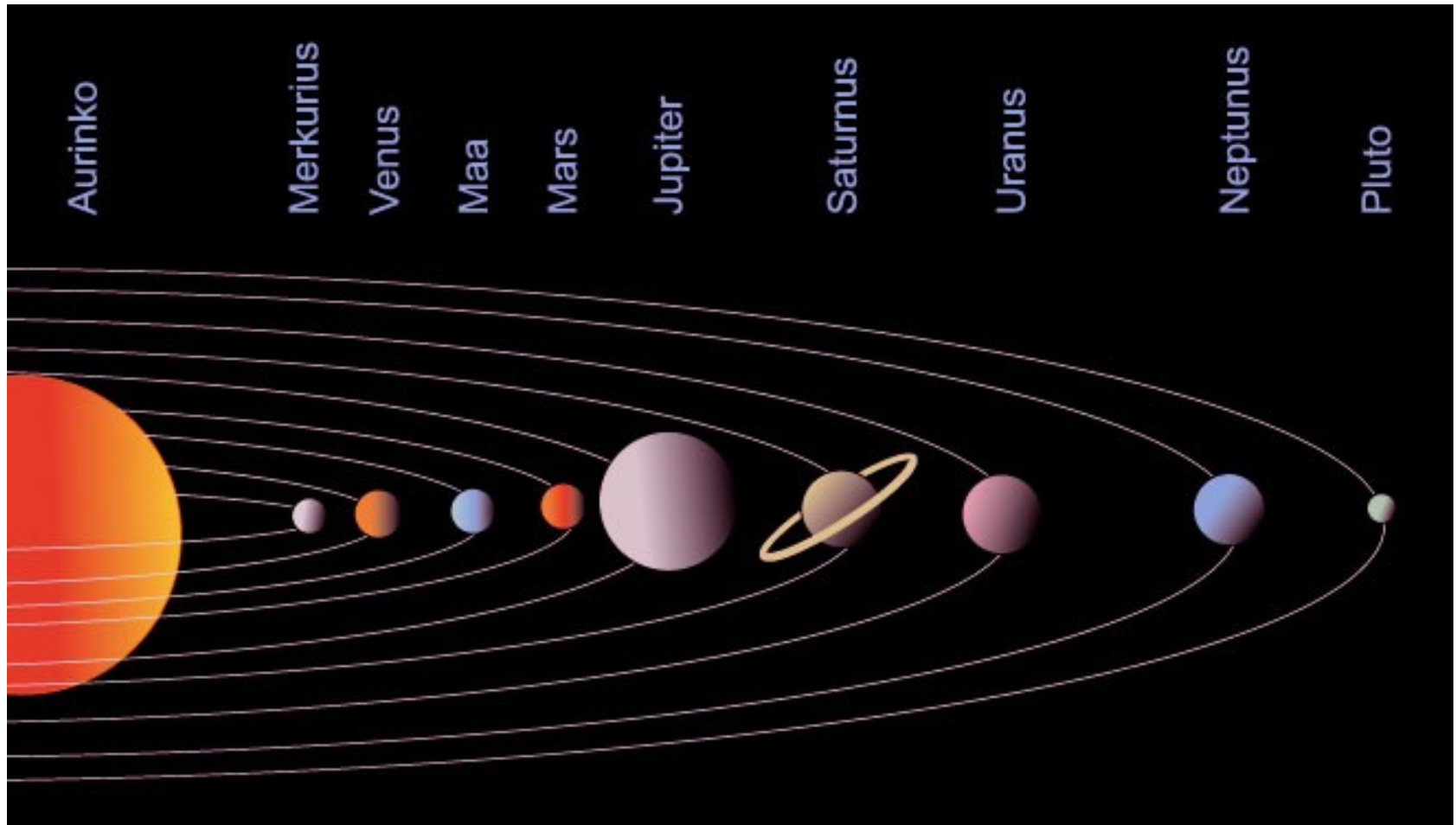
Yhteiskunta

- Laki
- Perustuslaki
- Hallinto
- Tasavalta
- Kuningaskunta
- Hallitsija, valtionpäämies
- Presidentti
- Kuningas, kuningatar
- Hallitus
- Ministeri
- Pääministeri
- Eduskunta
- Kansanedustaja
- Kansalainen, asukas, väestö
- Politiikka, ulkopolitiikka ja sisäpolitiikka
- Poliitikko
- Puolue
- Vaalit, äänestää (1)
- Ääni, äänioikeus
- Valtio
- Kunta
- Yhteiskunta
- Julkiset palvelut
- Kansallinen
- Kansainvälinen

Ihannevaltio

Avaruus

Avaruus: 20 sanaa

- **Avaruus** on tähtitieteessä pääosin tyhjiön muodostama osa maailmankaikkeutta Maan ilmakehän ulkopuolella. Tarkkaa rajaa maapallon ilmakehän loppumisen ja avaruuden alkamisen välille ei voida asettaa.
- Tähtitiede: astronomie f, hvězdářství n
- Tyhjiö: (fys.) vakuum n, vzduchoprázdno n
- Maailmankaikkeus: vesmír m
- Maa: Země f
- Ilmakehä: atmosféra f, ovzduší n

- Avaruuden voidaan katsoa alkavan 100 kilometrin korkeudella sijaitsevasta Kármánin rajasta.
- Avaruus on lähes yksinomaan tyhjiö. Tyhjiötä täyttävä massa on pimeässä aineessa, tähdissä ja planeetoissa.
- Massa: hmota f?
- Pimeä aine: Temno látka?
- Tähti: hvězda f
- Planeetta: planeta f

- Viimeisimpien [WMAP-satelliitin](#) tulosten mukaan kaikkeus on geometriselta rakenteeltaan euklidinen (*euklidovský*). Tästä ei vielä voida vetää suoraa johtopäätöstä siihen, onko avaruus [ääretön](#) vai äärellinen. On myös olemassa mahdollisuus, että maailmankaikkeus on sittenkin [kaareva](#). Asiasta saadaan lähivuosina lisää tietoa vuonna 2009 [laukaistun Planck-luotaimen](#) hankkimana. Havaittavan kaikkeuden [säteeksi](#) arvioidaan noin 14 miljardia [valovuotta](#). [Maapallon](#) sijaintia kaikkeudessa ei ole mielekästä määritellä, sillä tietyssä mielessä kaikkeuden jokainen piste on samalla [alkuräjähdyksen](#) tapahtumapaikka.
- Satelliitti: satelit m, družice f
- Ääretön: nekonečný {m}
- Kaareva: (kaari- adj klenutý)
- Laukaista: (ohjus tms.) odpálit, (raketti tms.) vypustit
- Luotain: sonda?
- Säde: (etäisyys) okruh (geom.) (ympyrän) poloměr m
- Valovuosi: (astronom.) světelný rok
- Maapallo: zeměkoule
- Alkuräjähdykys: velký třesk

- Suurin osa avaruuden massasta on nykytiedon mukaan niin sanottua pimeää ainetta. Pimeän aineen koostumusta ei tiedetä tarkasti, mutta on arveltu, että se voisi koostua esimerkiksi neutriinoista, pienistä mustista aukoista tai toistaiseksi tuntemattomista alkeishiukkasista.

+ Linnunrata?

- Musta aukko: černá díra {f}
- Alkeishiukkanen: elementární částice {f}
- + Linnunrata: Mléčná dráha

Keskustelua

- Onko maapallon ulkopuolella elämää? Miksi, miksi ei?
- Haluaisitko matkustaa avaruuteen?
- Pelkäätkö ufojen hyökkäystä?
 - Entä asteroideja?

Alias:

- Tähtitiede
- Maailmankaikkeus
- Maa
- Ilmakehä
- Tähti
- Planeetta
- Satelliitti
- Ääretön
- Laukaista
- Luotain
- Säde
- Valovuosi
- Maapallo
- Alkuräjähdyks
- Musta aukko
- Alkeishiukkanen
- Meteori
- Linnunrata

Levyraati:

Tiedäthän, että välillämme on jotakin
Siihen syttyy kipinä
Joka kasvaa suureen roihuun

Tähdet ja galaksit kohdallaan
Jotain suurempaa on meneillään
Tähdet ja galaksit leimahtaa
Kun välillämme syttyy kipinä
Palaa

Välillämme jotakin sua haluaa
Tää hetki on käsillä
Mutta välissämme on
hiljainen avaruus.

Tahdon tosissaan sun rytmiin sukeltaa
Sydämeemme samaan tahtiin hakkaa
Mut liian kaukana oot

Toinensuunta: Hiljainen avaruus

<https://www.youtube.com/watch?v=j2UIMuFfwL8>

Tiede

Tutkimus

Virus

Eläinkoe

Kaksoiskierre, spiraali

Keksijä, keksintö

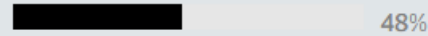
Hapan -korppu

Höyryn aikakausi

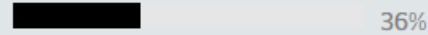
Esittää argumentti

Miten reagoit toisten huonoon käytökseen?

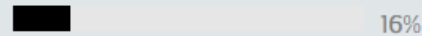
Sivuutan asian, ja toivon vain, ettei se toistu.

Teen selväksi, ettei moinen käytös ole sopivaa.

Vastaan samalla mitalla.

Ääniä yhteensä: 400

Suhteellisuusteoria

Happo

Opinnäyte –työ

Kärppä

Evoluutiobiologia

Tilasto

Määritelmä

Laboratorio

Solu

Koe

Prototyyppi, koekappale

Alkemia

Hypoteesi, muodostaa.., todistaa.., kumota...

Taide

- Ooppera
- Nuottiavain
- Ikoni
- Viulu
- Maalaus
- Sivellin
- Ateljee
- Ihailija
- Patsas
- Lahjakuus, lahjakas
- Luova
- Tehokas
- Taideteos

Veistos
Siveltimenveto
Nykytaide
Nuotit
Öljymaalauk
Kampiliira
Kangas
Auringonkukat

Pitää + sta/stä

Pedro pitää suklaajäätelöstä.

Minä pidän sinusta.

Olga pitää kesästä.

Uskonnot ja hengellisyys

Uskonto/lahko/uskonnus	Alkuperä ja historia	Kannattajat Arvio	Jumalat ja kaikkeus	Elämän tarkoitus	Kuoleman jälkeinen elämä	Uskonnon harjoitus	Tekstit
------------------------	----------------------	----------------------	---------------------	------------------	--------------------------	--------------------	---------

Perustaja, founder

Kulttihahmo, cult character

Kolmiyhteinen, trinity

Kauna, ill will

Perisynti, original sin

Toimitus, action or performance

Pelastunut, saved

Kidutus, torture

Kiirastuli, purgatory, očistec

Rukous, prayer

Kaste, christening

Ehtoollinen, Holy Communion

Raamattu, Bible

pilari, column

almu, handout

pyhiinvaellus, pilgrimage

paasto, fasting, půst

perimätieto, heritage, lore

alkuperäinen, original

jumalatar, goddess

harha, illusion

jälleensyntyminen, reincarnation

valaistus, enlightenment

mietiskely, meditation

palvoa, palvonta, worship

kasti, caste, kasta

ateisti, atheist

monijumalainen, polytheistic

pysyvä, permanent

kärsimys, suffering

sielu, soul

lahko, cult

omistautuminen, devotion

jumaluus, divinity

kansanuskonto, folk religion

kaksijakoinen, two-parted

yliluonnollinen, supernatural

seremonia, ceremony

ennustaminen, fortune-telling

Uskoa.... enkeleihin, aaveisiin, hammaskeijuihin, kuolemanjälkeiseen elämään, joulupukkiin...

Illatiivi:

Vokaali+n: kaup**pp**aan – kun vartalon lopussa on yksi vokaali, jos vartalo e, illatiivin päätte -en

-seen: huone**ee**seen: Vartalon lopussa kaksi samanlaista vokaalia ja vartalossa kaksi tai kolme tavua

h+v+n: maahan: vartalo yksitavuinen

-HIN: TYTTÖIHIN – KUN MONIKKOVARTALON LOPUSSA ON DIFTONGI –
MONIKKOVARTALO: TYTÖI/STÄ

-IN: SATAMIIN – KUN MONIKKOVARTALON LOPUSSA ON YKSI VOKAALI –
MONIKKAVARTALO: SATAMI/STA

-siin: huoneisiin – sanatyypeissä huone**e**, tehd**as**, kaunis**is**, vapaa ja väsyn**yt**

Diftongit, pitää olla samassa tavussa: yi, öi, äi, ui, oi, ai, äy, au, yö, öy, uo, ou, ie, ei, eu, iu, ey, iy

Kiitos kurssista!

<http://wwf.fi/elainlajit/saimaannorppa/#norppalive>